

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Eica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Bănățana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală” (Dej), „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstrare”, (Mercurea), „Cassa de păstrare” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Ciarovana”, „Chiorana”, „Codreana”, „Comuna”, „Corădiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Doina”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgețana”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geogeană”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Iulia”, „Jiana”, „Lipovana”, „Luceafărul”, „Lușoșana”, „Mercur”, „Mielul”, „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Poporul”, „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoșana”, „Reuniunea de împrumut și păstrare”, (Iva-mare), „Riureana”, „Săcșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săsesc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercăiana”, „Silvania”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnavoana”, „Țibleșana”, „Timișana”, „Tovărășia agricolă”, (Sebeșul-săsesc), „Ulpiana”, „Vatra”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândoana”, „Zlătneana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Distribuirea cotei pentru scopuri culturale și de binefacere.

Suntem în ajunul adunărilor generale ordinare ale băncilor noastre.

E la ușe un nou seceriș, dacă-l putem numi așa, al acestor instituțiuni folositoare în viața poporului nostru.

Toți cei în oarecare legătură cu băncile își așteaptă acum partea lor.

Acționarii, întemeietorii băncilor, își așteaptă dividendă și supradividendă. Funcționarii își așteaptă sporirea retribuției și dotarea cât mai bine a fondului de penziuni. Deponenții ar încasa buni-bucuroși un percent mai ridicat după depuneri. Statul încasează și el ca contribuții, din timbre etc. sume foarte considerabile. Clientela, în fine, sperează reducerea etalonului de interese și oarecari ajutoare din cota destinată pentru scopuri culturale și de binefacere.

*

De astădată ne vom opri la *distribuirea cotei pentru scopuri culturale și de binefacere*, arătând cum se întrebunțează ea de fapt și ispitind că oare nu s'ar găsi chip și fel și mai potrivit pentru întrebunțarea acestei cote.

*

E leghion numărul lipsurilor și trebuințelor noastre de tot felul.

Atât pe terenul bisericesc și școlar, cât și pe terenul cultural, social, economic etc., necesitățile și trebuințele sunt fără număr și din cale afară de arzătoare.

Aceste trebuințe și lipsuri sunt cu atât mai greu de preîntîmpinat și de a fi satisfăcute cu cât noi Românii din această țară suntem avizați aproape numai la puterile proprii. Și nu numai că nu suntem ajutați pe calea unui progres natural și priincios, ci adesea suntem deadreptul împiedecați și stânginiți în lucrarea noastră, care în cele din urmă țintește numai la consolidarea referințelor vieții tuturor popoarelor din patrie.

În astfel de împrejurări nu e mirare că ochii tuturor Românilor sunt ațintiți spre bănci și așteaptă dela ele, în multe privințe, lucruri mari.

Ținând cont de împrejurările noastre deosebite și de situația nefavorabilă a poporului nostru, băncile noastre nici nu s'au înființat ca instituțiuni de speculă și nici nu pot să devină astfel de instituțiuni.

Din contră ele trebuie să nizeze neîntrept a lucra în direcție altruistă. Scopul lor nu poate fi îmbogățirea acționarilor, ci ajutorarea în mod tot mai potențat a masei poporului.

În această direcție lucrează băncile noastre și prin distribuirea cotei pentru scopuri culturale și de binefacere.

Cum s'a lucrat și cum se lucrează în acest scop?

Pe cât de număroase au fost și sunt trebuințele poporului nostru tot atât de număroase sunt și căile pe cari s'a stăruit la satisfacerea acestor trebuințe.

Nici nu e ușoară o orientare în căile fără număr pe cari s'a procedat până acum la distribuirea cotei de care ne ocupăm, a acestui prisos, de care ar trebui să se facă un uz cât mai bun pentru folosul obștesc.

*

Înainte de toate vedem că un număr foarte neînsemnat de bănci au înființat câte un *fond de binefaceri sau cultural* propriu. În fruntea tuturor stă în această privință *Cassa de păstrare din Sălște*, care la sfârșitul anului 1907 avea un *fond de binefaceri în suma de K 54,304.69* și un *fond al înființării spital public din Sălște în suma de K 32,749.74*.

În locul al doilea stă „*Albina*“ cu *Fondul pentru înființarea unui internat de băieți în Sibiu* în suma de peste K 40,000.

Mai găsim „*Aurora*“ din Năsăud cu un *fond de binefaceri de aproape K 14,000*, „*Uraviciana*“ cu *preste K 10,000*, altele apoi, puține ce e drept, cu *fonduri sub K 10,000*, unele numai cu *fonduri de sute și chiar zeci de coroane*; iar o parte foarte considerabilă lipsite cu totul de astfel de fonduri. *Totalitatea fondurilor culturale și de binefacere la finea anului 1907 făcând K 141,269*.

*

Între băncile noastre, chiar și o parte din cele mai puternice sunt lipsite de astfel de fonduri s. e. „*Victoria*“ „*Timișiana*“ „*Silvania*“ „*Ardeleana*“ „*Bihoreana*“ etc.

Și nu poate zice nimeni că aceste bănci nu și-au făcut și nu și fac și în privința distribuirii cuotei culturale și de binefacere datoria pe deplin.

Ele și, după ele, celelalte bănci, cari au fonduri culturale și de binefacere mai mari sau mai mici, cum și cele cari n'au astfel de fonduri, toate au distribuit an de an ajutoare considerabile, fiecare în măsura mijloacelor de cari au dispus.

Iată *scopurile culturale și de binefacere* pentru cari băncile noastre au adus jertfe.

I. Pentru dotarea unor fonduri înființate de anumite instituțiuni:

1. Fonduri pentru internate de băieți și de fete.
2. Fondurile meselor studentești (la universități, gimnazii etc)
3. Fondurile pentru studenții morboși.
4. Fonduri pentru înființarea de spitale.
5. Fonduri culturale așanumite protopești sau tractuale.
6. Fonduri culturale parohiale.
7. Fondul Muzeului Asociațiunii.
8. Fondul George Barițiu, administrat de Asociațiune, pentru tipărirea de cărți pe sama poporului.
9. Fond pentru ajutorarea săracilor.
10. Fond pentru ajutorarea copiilor săraci.
11. Fond pentru ajutorarea economilor cari au pagube în vite.

12. Fondul cultural al băncilor, administrat de Asociațiune.

13. Fond pentru grădini de altoi.

14. Fondul clopotelor (Năsăud).

II. Ajutoare pe sama școalelor.

Anume:

1. Școale primare de băieți și de fete.
2. Școale civile și populare superioare de fete.
3. Pedagogii.
4. Gimnazii.
5. Școala superioară comercială.
6. Școala pentru economia și industria de casă din Sibiu.

III. Diferitelor asociațiuni culturale, sociale și economice.

Anume:

1. „Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român“ cu despărțămintele și agenturile ei sub titlul de membrii fondatori, pe viață și ordinari.
2. Reuniuni de muzică și cântări (coruri).
3. Reuniuni învățătoarești.
4. Reuniuni agricole.
5. Reuniuni de femei, în deosebi acele cari susțin ateliere de industria de casă, școale de menaj și în genere școale.
6. Reuniuni funebreale.
7. Reuniuni de pompieri.
8. Reuniuni de înfrumșetare.
9. Reuniuni igienice.
10. Reuniuni pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor dela meserii.
11. Societăți de lectură.
12. Tovărășia teatrală (Șoimuș).
13. Societatea pentru fond de teatru.
14. Societățile academice.

IV. Ajutoare bisericilor.

Aceste ajutoare se votează atât pentru trebuințele speciale ale bisericilor, cât și în scopul ajutorării școalelor prin mijlocirea bisericilor.

Aici putem pune și ajutorul ce dă „*Timișiana*“ pentru înființarea episcopiei din Timișoara.

V. Burse și ajutoare.

Anume:

1. Studenților universitari.
2. Studenților din gimnazii și alte școale medii.
3. Elevilor dela meserii și comerț.

VI. Alte feluri de ajutoare:

1. Pentru înființarea bibliotecelor populare și școlare.

2. Pentru sprijinirea literaturii.
3. Pentru înființarea de reuniuni pentru asigurarea vitelor.
4. Pentru procurarea aparatelor de proiecțiuni.
5. Pentru cărți pe sama școlarilor săraci.
6. Pentru haine pe sama elevilor săraci, mai ales a acelor dela meserii.
7. Pentru premii pe sama școlarilor diligenți.
8. Pentru pomul de Crăciun.
9. Pentru procurarea vițelilor de soiu în scopul de a se distribui plugarilor.
10. Plugarilor păgubiți prin foc și alte nenorociri.

*

Afară de cele înșirate, băncile mai satisfac și alte multe trebuințe ce se ivesc la tot pasul în viața poporului nostru, căci trebuințele noastre sunt nenumărate și mari.

Cine ar putea să tăgăduiască acum, că măcar unul din felurile de ajutoare sus pomenite n'ar fi reclamat de lipsuri și trebuințe arzătoare și că n'ar fi o adevărată binecuvântare acolo unde ajunge?

Credem că nimeni nu poate tăgădui aceasta.

Pentru că, în împrejurările actuale schimbate, prea puține școli de ale noastre își au asigurată existența; majoritatea covârșitoare a lor luptă cu mari neajunsuri și greutate.

Bisericele sunt și ele sărace, lipsite de fonduri și în neputință de a da ajutoare, mare parte din ele reclamând, pentru scopurile lor proprii, ajutoare din alte părți.

Mai ales salarizarea învățătorilor și preoților reclamă jertfe enorme; deasemenea edificiile școlare și bisericesti și înzestrarea acestora cu mobilierul și rechizitele trebuincioase.

Multe din societățile și reuniunile noastre de tot felul numai vegetează. Chiar și cele, despre cari ai crede că sunt asigurate pe deplin în existența lor, luptă cu multe neajunsuri, așa: „Asociațiunea“ cu despărțămintele ei, reuniunile de femei, cari, între altele și-au pus de țintă regenerarea industriei noastre de casă, reuniunile pentru ajutorarea elevilor dela meserii și a sodailor, reuniunile învățătoresci etc.

Internatele și mesele studentești au devenit un imperativ categoric, nu numai din punct de vedere al unei bune educații fizice, ci și din punct de vedere moral și național.

Cu bibliotecile populare atât de indispensabile în toate comunele noastre suntem abia la început.

Tot așa stăm și cu prelegerile populare.

Școlile de analfabeți abia se ivesc ici colea. Ele reclamă ajutor ca să poată aduce roade.

Tovărășiile economice de tot felul sunt la noi până acum un pium desiderium.

Și așa e cu *negoful* și cu *meseriile*.

La tot pasul lipsă de organizare, lipsă de mijloace.

*

Ne întrebăm acum:

Oare este ducător la scop modul de distribuire actual al *cuotei de binefacere*?

Băncile mai mari, cărora le dă mâna să distribue sume mai considerabile, am putea zice că ajută în mod efectiv, acolo unde ajung cu ajutoarele lor.

Ajutoarele mici de câte 5, 10, 15 și 20 coroane, și chiar și cele mai mari, distribuite fără nici un sistem însă de unele bănci, puțin folosesc.

Intocmai precum în timp de secetă mare nu poți mântui cu o lingură de apă nici măcar viața unei singure plante, totasemenea și cu ajutoare de aceste mici, nu poți salva nimic; doar de mai lungesti cu ceva existența chinuită a unor instituțiuni sorocite să piară.

Altul va fi însă efectul acestor ajutoare când ele se vor distribui mai sistematic, când toate băncile își vor concentra o parte a ajutoarelor ce distribue spre un anumit scop.

La ordinea zilei este acum la noi chestiunea *instruirii analfabeților*, a deșteptării poporului prin *prelegeri populare*, cari ar trebui ținute în masă și a înființării *bibliotecilor populare*.

Dacă fiecare bancă deja în ocazia adunărilor generale din acest an ar vota, după exemplul băncilor „*Bihoreana*“ „*Timișiana*“ etc., un număr mai mare de premii pentru ceice vor ostentă întru instruirea analfabeților, am putea face, chiar în acest an un frumos pas înainte pentru deșteptarea poporului nostru. Pentru că nu e bancă, care să nu poată vota în acest scop un premiu-două de câte 40—50 coroane; altele ar putea vota 4—5 și iar altele 10 și chiar și mai multe.

Premiile să se distribue în cercul clientelei fiecărei bănci, ca astfel să beneficieze toate regiunile cu populațiune românească pe urma jertfelor ce se fac.

Cu chipul acesta am putea să avem, pe ușor, chiar acum la început, 4—500 astfel de premii.

Și aceasta ar însemna ceva.

Tot așa ar trebui să se urmeze câțiva ani după o altă până când am porni un curent favorabil culturii românești în masele poporului.

În felul acesta ar trebui să urmeze băncile cu votarea ajutoarelor pentru *prelegerile populare* pentru înființarea *bibliotecilor populare*, pentru

sprijinirea *industrii de casă* și celelalte.

Peste tot trebuie procedat cu sistem, cu puteri unite și consecuent ani de-a rândul.

Procedându-se tot ca până acum, se cheltuiesc multe parale și se utilizează multe forțe fără a se realiza rezultate de seamă.

Și e păcat strigător la cer a nu porni și în această privință pe căi mai bune, reclamate de spiritul timpului.

Reforma dărilor.

Am semnalat în numărul nostru ultim, că comisiunea financiară a dietei terminându-și lucrările și-a publicat raportul asupra proiectului de lege privitor la reforma dărilor, precum și textul în parte modificat al acestor legi.

Asupra *dării întreprinderilor obligate la publicitate* raportul comisiunii conține, pe scurt, următoarele:

Conform acestui proiect darea societăților pe acții și a însoțirilor rămâne în general neschimbată; privitor la fixarea lor însă se fac schimbări esențiale, întrucât în viitor darea întreprinderilor obligate la publicitate o vor fixa an de an direcțiunile financiare, pe baza bilanțului anului precedent.

Modificarea cea mai esențială este cuprinsă în §. 21 al proiectului. Conform acestuia institutele de bani, cari se ocupă cu escontul de cambii și acordarea de împrumuturi, vor fi supuse la o dare de 15%, dacă interesele incassate de ele, inclusive accesoriile, întrec maximumul fixat. Acest maximum proiectul l-a fixat cu 8%, dar s'a aflat mai consult a-l fixa cu 3% peste etalonul băncii de emisiune. Scopul acestei dări urcate este de a lovi acele număroase însoțiri și institute de bani, cari cu eludarea legii fac uzurărie (!).

Privitor la pozițiile, ce se pot detrage din profitul net realizat conform bilanțului, §. 17 al proiectului modificat de comisiune conține următoarele:

La statorirea venitului supus la dare, sunt a se detrage din câștigul realizat conform bilanțului, întrucât acelea n'au fost deja puse între cheltuieli (în contul profit și pierdere) următoarele poziții:

1. sumele transpuse în cont nou din câștigul anului precedent și alte transpuneri de venituri supuse deja la dare.

2. acel venit cuprins în câștig, care provine dintr'o avere proprie sau în folosință supusă la dare de pămant sau de casă și anume:

a) la moșii venitul curat amintit în §. 16 al legii privitoare la darea de venit;

b) la case venitul brut de chirie; iar dacă în locul dării de chirie, casa este supusă la dare de classă, atunci sub titlul de venit de chirie se poate detrage numai o sumă, după care darea de chirie ar fi egală cu suma dării de classă eiectată;

3. la veniturile supuse la darea de interese după capital și rente venitul, care se trage din hârtiile de valoare indigene, libere de sau supuse la dare, specificate în § 1, punctul 1 al legii referitoare la darea după interese de capital și rentă.

4. dividendele incassate după acțiunile (cuotele) altor întreprinderi indigene.

5. sumele plătite de stat pentru asigurări de interese și ajutoarele (subvențiile) de stat.

6. pretensiunile neincassabile, dacă acelea s'au amortizat și în bilanțul (contul profit și pierdere) aprobat

de adunarea generală; din contră pretensiunile dubii și dotațiunile fondului de rezervă pentru pierderi sunt supuse la dare.

7. sumele, cu cari întreprinderile agricole, industriale, de fabrică, de comunicațiune și miniere doțează sub titlul de deteriorări la edificii, mașini etc., fondurile de rezervă; mai departe la societățile de asigurare sumele cu cari se doțează rezervele de premii ale diferiților rami de asigurare, precum și venitul de interese capitalizat al acestor fonduri — cât timp fondurile de rezervă aci înșirate nu-și schimbă mențiunea.

8. sumele plătite, membrilor din direcțiune, celor din comitetul de supraveghere și comisariilor de zi, sub titlul de marce de prezență, tantieme sau alt titlu.

9. dotațiunea fondului de pensiuine resp. contribuiriile societății la acest fond.

10. sumele incurse peste valoarea nominală a acțiilor în cazul unei emisiuni nouă de acții.

11. speșele primei organizări (de fondare) în sensul §. 199, punct 3 al art. de lege XXXVII: 1875; de cari speșe însă nu se țin avantajile asigurate sub orice formă fundatorilor și nici speșele de aranjament; mai departe cheltuielile de acuiziție (proviziunile).

12. taxele camerilor de comerț și industrie, ecivalentul și suma premiilor de asigurare de fapt plătite; mai departe dările de stat, comunale indirecte, competențele și vămile, cari împovărează întreprinderea; dările, competențele și alte accesorii plătite în locul funcționarilor, dacă întreprinderea este obligată la plată prin lege, statute sau contract, în fine interesele pasive sau de escont de fapt plătite, chiriiile și alte sarcini de drept privat.

13. la societățile de asigurare pretensiunile de asigurare anunțate, dar încă neplătite.

14. la întreprinderile miniere contribuiriile la cassa de ajutorare a minerilor și, cu excepțiunea dărilor bisericicești, școlare și supplementare, sumele plătite pentru scopuri comunale etc.

15. veniturile incurse din străinătate, înțelegând aci și acele venituri de interese, cari în sensul §. 2 al legii despre darea după interese de capital și rentă sunt scutite de dare; în fine

16. Pierderile și cheltuielile, cari altcum ar fi căzut în sarcina cheltuielilor generale ale întreprinderii, dar s'au acoperit dintr'un fond de rezervă supus la dare sau din venitul aceluia.

Chiria localităților folosite de întreprindere în casa sa proprie, precum și banii de cuartir a împiegaților, cari beneficiază de locuință în natură nu se poate detrage în sumă mai mare decât cea arătată în punct 2 b).

Spațiul nu ne permite a ne ocupa de astădată și cu celelalte părți ale raportului comisiunii financiare a dietei, constatăm numai, că nemulțămirea, ce a produs în țara întreagă reforma proiectată a dărilor, necum să se potolească este în continuă creștere. Prețutindenii, în provincie, mai ales cercurile industriale și comerciale țin adunări de protestare contra reformei, iar Dumineca trecută a avut loc și în capitală un grandios meeting de protestare contra reformei dărilor, sub prezidiul fostului ministru Hieronymi.

Între astfel de împrejurări desbaterea parlamentară începută la 20 crt. a proiectelor de legi asupra reformei dărilor — acceptate de altcum de toate partidele coaliționiste — va da probabil ansă la discuții vii și pasionate, fără însă a putea împiedeca, ca proiectul atât de oneros pentru o mare parte a cetățenilor țării — să devină lege.

Precum se anunță, noile legi vor intra în vigoare numai cu 1 Ianuarie 1911.

Statistica meseriașilor din România.

Ministerul industriei și comerțului din România a proiectat modificarea legii meseriilor. În vederea acestui proiect, s'a întocmit o statistică a tuturor meseriașilor din țară, din comunele urbane și rurale, la care s'a adăugat rapoarte de ale Camerilor de meserii cu privire la greutățile ce se întâmpină la aplicarea acestei legi, cum și observațiunile făcute de inspectoratul general al meseriilor în aceiașă privință.

Statistica meseriilor ne arată că în toată țara sunt 127 841 meseriași. Dintre aceștia 106,501 locuiesc în comunele urbane și 21,340 în comunele rurale. Proporția la sută între urbani și rurali este cea următoare:

83.31% pentru urbani, 16.69% pentru rurali.

Impărțiți pe naționalități, meseriașii prezintă situațiunea așa:

Români: 58,979 urbani, 14,756 rurali.

Evrei: 22,361 urbani, 2,823 rurali.

Alte naționalități: 25,166 urbani, 3,761 rurali.

După proporție la sută sunt:

Români: 79.99% urbani, 20.01% rurali.

Evrei: 88.79% urbani, 11.21% rurali.

Alte naționalități: 87% urbani, 13% rurali.

Dacă cercetăm care e numărul meseriașilor pe județe, constatăm că sunt mai mulți de o mie meseriași români urbani în 16 județe și anume:

Ifov: 18,527; Prahova: 4,814; Dolj: 3,812; Brăila: 3,768; Teleorman: 2,418; Covurlui: 2,319; Buzău: 1,960; Argeș: 1,848; Iași: 1,587; Constanța: 1,421; Mehedinți: 1,345; Romanat: 1,225; Râmnicul-Sărat: 1,199; Dâmbovița: 1,097; Tutova: 1,068; Vlașca: 1,002.

Meseriași români rurali sunt mai mulți de o mie în județele:

Dolj: 1,647; Ialomița: 1,072 și Mehedinți: 1,204.

Cei mai puțini meseriași români urbani sunt în județul Suceava, 122 și cei mai puțini rurali în județul Neamț, 47.

Meseriași evrei urbani sunt mai numeroși în județele:

Ifov: 4,893; Iași: 4,229; Botoșani: 2,274; Neamț: 1,464; Covurlui: 1,387; Brăila: 1,392. Iar cei mai mulți meseriași evrei rurali sunt în județul Muscel 4.

Meseriași de alte naționalități urbani sunt mai numeroși în județele: Ifov: 8,058; Brăila: 2,042; Dolj: 2,029; Mehedinți: 1,022; Prahova: 1,179; Tulcea: 1,644; Constanța: 1,579; Covurlui: 1,187; iar în comunele rurale n'ajung la o mie pe județ.

Socotind pe meseriași după titlurile de capacitate tehnică și după naționalitate, obținem următorul tablou, pentru toată țara:

	Români	Evrei	Alte naționalități	Total
Măiestri patroni	21,617	10,831	8,812	41,260
Măiestrii conducători	3,474	551	2,164	6,189
Lucrători	37,191	10,699	16,133	64,023
Ucenici	11,448	3,103	1,818	16,369

Dacă se recapitulează numărul măiestrilor patroni, conducători, lucrători și ucenici, se găsește că sunt 73,730 români, 25,184 evrei și 25,184 de alte naționalități. În total 127,841.

Iată și un tablou indicând numărul meseriașilor înscrși în corporațiuni și locuind în comunele urbane și rurale:

	Români		Evrei		Alte naționalități	
	Urb.	Rur.	Urb.	Rur.	Urb.	Rur.
Măiestri patroni	13,618	7,999	8,914	1,917	7,067	1,743
Măiestri conducători	2,503	971	522	29	1,843	421
Lucrători	31,987	5,304	10,920	679	15,661	2,144
Ucenici	10,966	482	2,905	198	1,380	35

Iată în sfârșit și numărul meseriașilor după sex, cum și proporția la sută între cele două sexe:

	Bărbați	Femei	la %
Români	65,864	6,866	89.33% — 10.67%
Evrei	19,248	5,936	76.43% — 23.57%
Alte naționalități	27,659	1,268	95.62% — 4.38%
Total	112,771	15,070	88.22% — 11.78%

După cum se vede din aceste ultime date, cel mai mare contingent de femei, în meserii, îl dau evreii, cari reprezintă 23.57% din numărul total al meseriașilor evrei.

În total, numărul meseriașilor evrei reprezintă cam a treia parte din numărul meseriașilor români din țară.

Meseriașii din celelalte naționalități, toți la un loc, întrec cu puțin numărul meseriașilor evrei.

Jurisdicțiune.

Decisiuni curiale.

Natura de drept a depozitelor spre fructificare. Între un deponent și un institut de bani s'a făcut stipulațiunea, prevăzută în statute, că pentru datoria deponentului dela institut, acesta are drept de retențiune resp. de compensație, asupra sumei depuse. Statutele conțin mai departe dispoziția, că institutul plătește suma depusă la mâna posesorului libelului de depozit. Deponentul și-a amanetat mai târziu libelul de depozit și creditorul a pretins dela institut, pe baza libelului, replătirea sumei depuse. Institutul de bani însă a denegat replătirea sub cuvânt, că are față de deponent o pretenșiune, ce trece peste suma depusă și prin urmare în sensul înțelegerii avute cu deponentul va calcula suma depozitului în pretenziunea sa. Ajungând cauza la proces, instanța ultimă, Curia reg., precum anunță revista juridică „Kereskedelmi Jog”, a acceptat punctul de vedere al institutului și a enunțat, că în caz, când în statute nu este normat, că institutul este obligat a plăti suma depusă la mâna prezentatorului, libelul de depozit nu este a se considera ca hârtie la portor („au porteur”) și prin urmare obiecțiunea bazată pe relația dintre institut și deponent poate fi validată cu succes și față de creditorul, care a ajuns la libel în bună credință.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 21 Ianuarie 1909.

Urcarea etalonului oficial al Băncii engleze, întâmplată precum am anunțat deja, în cursul săptămânei trecute, n'a exerciat nici o înrăurire deosebită asupra piețelor de bani, dovadă că ea n'a fost provocată de situația pieței financiare, ci a fost numai o măsură de apărare contra detragerilor de aur a Franței. S'a svonit de o nouă urcare la Banca Angliei

in cursul acestei săptămâni, ceea ce însă n'a urmat. In Berlin deși de aici încă s'au detras in timpul din urmă mari cantități de aur, numărul este abundent și scontul privat s'a redus la 2 $\frac{3}{8}$ %.

Ce privește piața internă de bani situația Băncii Austro-Ungare s'a ameliorat esențial in a doua săptămână a l. c. Biletele supuse la dare, cari la 31 Dec. a. trecut s'au cifrat cu K 177 mil. au dispărut cu totul și sumarul ultim arată o rezervă de bilete libere de dare de K 47.8 mil. Scontul privat vienez cotează 1/4% sub etalonul oficial.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

Bilanțul pe 1908 al Băncii Austro-Ungare s'a încheiat, după detragerea tuturor cheltuielilor, cu un profit net de K 21.630,237 față de (29.9 mil. in 1907).

Din suma aceasta revin acționarilor 4% după capitalul soc. vărsat = K 8,400,000; iar din rest 10% K 1.323,023 fondului de rezervă, 2% sau K 264,604 fondului de penziune, după cari detrageri mai rămâne disponibilă suma de K 11.642,608. Din aceasta primesc acționarii încă 2% K 4.200,000 și ambele state asemenea K 4.200,000. Considerând că totalul dividendei trece peste 6% ale cap. social vărsat, din restul de K 3.242,608 1/3 parte adică K 1.080,869 se adaugă la dividendă, iar K 2.161,739 se imparte în părți egale între cele două state.

Prin urmare acestea primesc din profitul net al anului 1908 K 6.361,739, și anume Austria 48.86% sau K 3.108,360, iar Ungaria K 3.253,378 sau 51.14%. Lângă suma aceasta se mai adaugă darea de bancnote de 5% = K 1.027,738 din care amăsurat aceleiaș proporții primește vistieria statului ungar K 525,583, iar cea austriacă K 502,155.

Dividenda anului 1908 este așadară de K 91.20 sau 6.514% ale capitalului social de K 210 mil. față de K 170.40 sau 7.671% in 1907.

Adunarea generală se va ține la 3 Febr. 1909.

„Drăganul“ institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Beus. Înființat in 1907 cu capital de K 200,000, institutul acesta și-a încheiat bilanțul pe primul an de gestiune cu active de K 583,200, și cu un venit brut de K 27,980, din care detragând cheltuielile de K 21,142 inclusive 5% interese acționarilor a rezultat un profit net de K 6738 corăspunzător la circa 3.63% ale capitalului vărsat. Ramii principali de afacere sunt Escontul cu K 363,258 și Cambii cu acoperire hip. in sumă de K 193,065. Dintre pasive remarcăm Reescontul, cu considerabila sumă, de K 272,051 o sumă cam mare pentru început și când nici capitalul societății nu este deplin vărsat. Depozitele spre fructificare se cifrează cu K 91,581.

Adunarea generală și-a convocat-o acest institut pe 24 crt.

„Orientul“, institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Dobra. Acest institut fondat in 1907 și-a început activitatea cătră finele lui Februarie a. tr.; bilanțul publicat in numărul 2 al revistei noastre prezintă deci rezultatul unei activități de 10 luni. care este destul de satisfăcător, considerând împrejurările între care s'a fondat și a avut să opereze acest institut. Bilanțul se încheie cu active de K 158,608, compuse

in cea mai mare parte a lor din Cambii K 143,708 și Cambii cu acop. hipot. K 11,054. Din capitalul soc. de K 53,000 a fost vărsat până la finele lui Decembrie a. tr. K 52,250.56, va să zică aproape întreg. Rezervele se cifrează cu K 1,253, Depozitele spre fruct. cu K 64,457, in fine Reescontul cu K 33,542. Interesele trans. anticipate sunt prezentate la K 5,845, interese încassate cu considerabila sumă de K 3,950. Venitul brut al anului prim de gestiune se cifrează cu K 8,487, iar profitul net cu K 2,405 ceea ce corespunde unei rentabilități de 4.60% a capitalului vărsat.

„Plugarul“, institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Cacova și-a încheiat bilanțul pe anul VII. de gestiune cu active de K 382,430, cu circa K 58,090 mai mari decât in 1907 și la un venit brut de K 22,335 (in 1907 K 25,361) cu un profit net de K 11,409, mai mare decât in anul precedent cu K 4,400. Poziția principală a activelor* sunt Cambiile cu acop. hipot. cu K 216,948, cari in anul precedent probabil au fost cumulate cu Escont; acesta se cifrează cu K 103,674. Imprum. hipot. de K 19,294, prezintă o reducere de circa K 4,000. Dintre pasive au crescut Capitalul soc. cu K 7,067 la K 77,067 și Rezervele dela K 11,766 la K 21,975, care sumă cu dotațiile anului curent va crește la K 22,303, un rezultat frumos după 7 ani de existență. Afară de aceasta mai vedem in bilanț și un „Fond al asigurărilor de vite“ de K 5,531. Depozitele spre fructificare au crescut față de 1907 cu circa K 58,400 la K 131,132, din contră Reescontul s'a redus dela K 156,822 la K 124,354.

Adunarea generală s'a ținut la 13 crt., când s'a hotărît împărțirea unei dividende de 6% = K 3 de acție (in 1907 K 2.50) și dotarea fondului de rezervă cu K 4.200.

LEGISLAȚIUNE.

Reforma legii asupra societăților de asigurare. Prin noul proiect de lege asupra societăților de asigurare, care cum am semnalat într'un număr anterior al nostru, va fi prezentat dietei la primăvară, se va regulă administrația internă a societăților de asigurare. Conform proiectului societățile de asigurare vor fi puse sub controlul și supraveghierea statului, fără însă a se creă un oficiu special de control; ci controlul îl va exercia ministrul de comerț. Nuvela va fixă și modalitățile plasării rezervelor de premii ale asigurărilor asupra vieții, ținând cont mai ales de efectele indigene.

CRONICA.

Rugare. On. direcțiunii ale institutelor noastre de bani sunt rugate să binevoiască a transpune Redacției noastre imediat după încheiere câte un exemplar al bilanțului și contului lor de profit și pierdere pe 1908.

Rugăm totodată onor. noastre institute de bani, cari ne vor trimite bilanțuri spre publicare, să ne indice *express*, dacă doresc ca bilanțul și contul profit și pierdere să fie publicate și în textul maghiar, sau numai în cel românesc, pentru a ne putea conforma dorinței lor întocmai.

Manerisele bilanțurilor și a altor publicații menite a apărea ca inserțiuni rugăm a le expedia după posibilitate așa, ca să ajungă în posesiunea noastră cel

puțin cu o zi înainte de ziua expediției regulate a Revistei noastre, care este Sâmbăta. *Administrația.*

Noul împrumut al României. La 5 Ianuarie a. c. a avut loc subscrierea noului împrumut, al Regatului României: *renta amortibilă 4% din 1908*, emis în valoare nominală de Lei 70.000.000, neanunțabil până la 1 Aprilie 1919. Acest împrumut este destinat exclusiv pentru construcțiuni și material de drum de fier, procurare de vase de transport, continuarea lucrărilor portului Constanța și pentru alte lucrări publice. Obligațiunile sunt la purtător, fiecare de câte Lei 500 și cursul de emisiune este fixat cu Lei 90 pentru Lei 100 nominal. Noua rentă a fost admisă la cota bursei din Berlin.

Datoria publică a României a fost la 1 Aprilie 1908 de Lei 1.412.752,229, iar capitalul nominal original s'a cifrat cu Lei 1.584.041,460.

Al XX-lea târg de vite de prăsilă subvenționat din partea statului și a comitatului Sibiu cu premii în bani și diplome de laudă se va ține în Sibiu — precum ni-se comunică din partea prezidiului comisiei economice comitatense — în zilele de 29 și 30 Martie a. cit.

BIBLIOGRAFIE.

Calendarul Tovărășilor sătești pe 1909. București. Tip. „Universala” I. Ionescu, Covaci 14.

Acest calendar purtând deviza: „*Prin unire vom ajunge la desrobire*” este al doilea calendar publicat de inimoșii propovăduitori și conducători ai mișcării cooperative din România. Cuprinde pe lângă partea calendaristică o întreagă serie de articolași de propagandă, foarte buni, pentru înființarea a tot felul de tovărășii, a căror foloase multiple sunt arătate cu pilde din viața poporului țaran. Un articol: „*Puterile tovărășilor sătești*” cuprinde numărul diferitelor cooperative, al membrilor, capitalul subscris și vărsat și depozitele spre fructificare. Mai relevăm articolii: „*Organizația economică a poporului român din Bucovina*” și „*Din alcătuirile gospodărești ale plugarilor ardeleni*”, niște dări de seamă asupra mișcării cooperative române din Ardeal și Bucovina.

Recomandăm calendarul acesta cu toată căldura cetitorilor noștri; prețul lui este numai 30 fil. + 10 fil. porto și se poate procura și prin *Administrația Revistei noastre.*

Bobârnaci și Bazaconii (Seria I) este titlul unei colecții de *glume cu spirit și caricaturi bune*, publicate de glumețul redactor al calendarului „*Posnașul*”, d-l *Ermil Borcia*, funcționar de bancă în Sibiu. „Bobârnaci și Bazaconii” cari se extind pe 4 coale tipar se pot procura dela editorul *W. Krafft* în Sibiu sau prin oricare librărie cu prețul de 80 fil. (+ porto 10 fil.), care față de momentele vesele, ce le procură cetitorului, este moderat.

Adunări generale au convocat următoarele institute de bani ale noastre:

- 24 Ianuarie a. c. „Drăganul”, Beiuș.
- 25 Ianuarie a. c. „Banca Poporală”, Dej.
- 28 Ianuarie a. c. „Bănățana”, Bucoveț.
- 28 Ianuarie a. c. „Coroana”, Bistrița.
- 30 Ianuarie a. c. „Orientul”, H.-Dobra.

- 7 Februarie a. c. „Beregsana”, Beregsău.
- „Patria”, Blaj.
- „Poporul”, Săliște.
- „Progresul”, Ilia-murășană.
- 8 Februarie a. c. „Grănițerul”, H.-Dobra.
- 9 Februarie a. c. „Hațiegana”, Hațeg.
- 10 Februarie a. c. „Timișiana”, Timișoara.
- 11 Februarie a. c. „Someșana”, Dej.
- 13 Februarie a. c. „Țibleşana”, Caiatul-mic.
- 14 Februarie a. c. „Doina”, Cămpeni.
- 20 Februarie a. c. „Voileana”, Voila.

Posta Redacțiunii.

„*Un membru din direcțiune*” Cele trimise nu se pot publica. Nu sunt lucruri de interes general pentru publicitate, ci lucruri interne, cari în sinul societății trebuie discutate și aplatate. Scrisoare urmează.

Sumar.

Distribuirea cuotei pentru scopuri culturale și de binefaceri. — Reforma dărilor. — Statistica meseriașilor din România — *Jurisdicțiune*: Netura de drept a depozitelor spre fructificare — *Revista financiară*: Situațiunea — *Societăți financiare și comerciale*: Bilanțul pe 1908 al Băncii Austro-Ungare, „Drăganul”, „Orientul”, „Plugarul”. — *Legislațiune*: Reforma legii asupra societăților de asigurare. — *Cronică*: Rugare, Noul împrumut al României, Al XX lea târg de vite de prăsilă. — *Bibliografie*: Bobârnaci și Bazaconii, Calendarul Tovărășilor sătești pe 1909. — Adunări generale. — Poșta Redacțiunii.

Societatea de asigurare „Dunărea”.

Fondată la 1867. ★ Fonduri de garanție K 33,928,000

Centrala în Viena: —

◆◆ Agenturi generale în Sibiu și Brașov ◆◆

la

„Albina” inst. de credit și de economii.

„Dunărea” se ocupă cu:

Asigurări contra focului, a pagubelor de grindină, contra infracției (furt prin spargere), asigurări de sticle la galantare, de transport, precum și cu asigurări asupra vieții și de rente, sub cele mai culante premii și condițiuni. Asemenea se fac asigurări pentru cazuri de accidente prin societatea de asigurare pe acții „*Danubius*” fondată sub egida societății „Dunărea”.

Bursa de București.

Cursul din 21 Ianuarie 1909.

Rentă amort., impr.	mil. din 1903.	5%	vinde	Lei	102 ³ / ₄
„	274	1890, 4%	„	„	94 ¹ / ₂
„	180	1898, 4%	„	„	91 ¹ / ₂
„	seria A. și B. din 1905,	4%	„	„	9-35
„	convertită din 1905,	4%	„	„	91-35
Obligațiile Credit. județian și comunal	5%	„	„	„	101 ³ / ₄
Scrisuri fonciare rurale	5%	„	„	„	97 ³ / ₄
„	4%	„	„	„	87-15
„	urb București	5%	„	„	97—
„	„ lași	5%	„	„	94 ¹ / ₂

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 20 Ianuarie 1909.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpsta vir-de
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, scut. de dare	100'50	110'50
4	" " Cor. " " " "	91'30	91'50
3 1/2	" " " " " " " "	80'90	81'75
3	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	191'75	192'—
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	146'50	146'—
3	Impr. p. regul. Porților de fier " " "	76'25	75'75
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	99'60	99'—
4	" rurale ungare " " "	93'60	94'25
4	" " croato-slav. " " "	94'50	94'50
B. Datoria de stat austriacă			
4	Renta unit. conv. în cor, Mai-Nov., sc. de dare	94'40	94'75
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	94'40	94'75
4-2	" " " " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	97'95	98'—
4-2	" " " " argint April-Oct. " " "	97'95	98'—
4	Losuri din 1860 à fl. 500.—	159'80	159'—
4	" " " " 1860 à fl. 100.—	214'—	214'—
—	" " " " 1864 à fl. 100.—	258'75	258'—
4	Renta austr. aur., scut. de dare	115'—	115'25
4	" " Cor. " " " "	94'30	95'—
3 1/2	" " de invest. " " " "	84'15	—
C Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	90'50	90'75
5	" " " " Viena	102'—	—
6	" bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	121'25	—
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	95'—	96'—
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	95'—	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	98'65	98'60
4	" " " " 50 ani în coroane	99'75	99'70
4 1/2	Banca comerc. ung. Pesta în fl	99'50	99'75
4	" " " " în cor.	93'—	93'—
4 1/2	Obl. com. banca ung. Pesta cu 10% premie	103'35	104'30
4	" " " " repl 60 ani	92'75	93'—
4	Seris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	92'75	93'—
4	Obl. com. " " " " în cor	92'75	91'—
4	Obl. cu premii I Cassă de păstr. patr. à K 100	—	106'—
4	Seris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor	92'10	93'50
4 1/2	Banca hipotecară ungară în cor.	99'25	99'25
4	" " " " " " " "	92'50	92'50
—	Obl. cu premii Banca ung. hip. à K 100	—	96'—
5	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	—	101'—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	—	99'—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiu,	99'—	99'25
4	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	93'—	92'75
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	101'—	101'—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu,	98'—	99'—
4	" " " " " " " " " " " " " " " " " "	92'—	93'—
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	276'50	—
3	1880 à fl. 100	—	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	271'25	—
3	1809 à fl. 100	—	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	247'50	244'—
2	" " " " sârbesc à frs 100 —	96'65	103'—
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	266'—	—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5'—	22'75	23'50
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	474'—	477'—
—	Buda, comuna à fl. 40'—	225'—	230'—
—	Pálffy, à fl. 40'—	203'—	212'—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10'—	54'25	57'—
—	" " " " ungară, à fl. 5'—	29'40	28'50
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	489'—	490'—
—	Sanatoriu Regina Elisabeta K 5'—	—	8'60
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4'—	—	12'—
F. Valute.			
—	Galbini imper. pr. bucată	11'40	11'43
—	20 franci aur	19'11	19'13
—	20 marce aur	23'60	23'50
—	Sovereigns pr bucată	24'—	—
—	Ruble hârtie per bucată	2'51	2'52
—	100 Marce hârtie	117'20	117'30
—	100 franci hârtie	—	95'70
—	100 lire hârtie	95'85	95'45
—	100 lei hârtie	—	94'05

„SELĂGIANA“ institut de credit și econ., în Jibou.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de **practi-**
cant, dotat cu salariu anual de K 720 se escrie
concurs.

Doritorii de a ocupa acest post sunt po-
ziți a-și trimite actele la adresa „Selăgiana“,
institut de credit și economii Zsibó, până
inclusive 29 Ianuarie 1909.

Se cere absolvarea unei școli comerciale
cu matura și cunoașterea limbii maghiare.

Cel ales, după un an de probă spre în-
destulire, va fi denumit de funcționar.

Postul e a se ocupa îndată după alegere.
Zsibó, 16 Ianuarie 1909.

Nr. 12 (1-1)

Direcțiunea.

„ZARANDEANA“, inst. de econ. soc. pe acții în Băița.

Raportul Direcțiunii pe 1908.

Onorată adunare generală!

Pentru împărțirea profitului curat de K 17,316 04
ne luăm voie a Vă face următoarele propuneri:

1. 5% dividendă acționarilor . . . K 3107'50
2. 20% fondului general de rezervă . . . 2841'70
3. 8% membrilor din direcțiune . . . 1136'68
4. 3% comitetului de supraveghiere . . . 426'25
5. 5% dirigentului și celorlalți funcț. . . 710'42
6. 4% scopuri culturale 568'33

pentru a căror împărțire se fac următoarele propuneri:

- a) Școlii gr. or. din Băița . . . K 301'40
- b) Anticipație din anul trecut . . . 50'—
- c) Mesei studenților Brașov . . . 20'—
- d) „ „ Brad 20'—
- e) „ „ Blaj 20'—
- f) Bisericii gr. or. din Toplița . . . 60'—
- g) Nicolae M huț student 50'—
- h) Avram Boticiu, teolog 46'93

Suma K 568'33

7. 5% supradividendă K 3107'50
8. fondului general de rezervă dotație . . . 1158'61
9. fondului de penzie 1125'39
10. fondului special de rezervă 1032'06
11. remunerațiuni 1295'—
12. profit transpus pe anul 1909 806'60

Nr. 13 (1-1)

Total K 17316 04

Din ședința direcțiunii ținută la 9 Ianuarie 1909.

George Moldovan m. p.,
președinte.George Drăgan m. p.,
director ezece.

„ZĂRÂNDEANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Băița.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Zărândeana“ sunt invitați la

a XI-a adunare generală ordinară,

ce se va ține la 14 Februarie st. n. a. c., în localul institutului, la 2 oare p. m.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării.
2. Numirea de către președinte a unui notar și a 2 scrutinători.
3. Exmiterea unei comisii de 3 membri pentru constatarea membrilor prezenți și a plenipotențelor.
4. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii și rezultatul gestiunii anului 1908
5. Raportul comitetului de supraveghere
6. Decizia asupra contului anual pe baza raportului comitetului de supraveghere și darea absolutului.
7. Decizia asupra împărțirii profitului curat etc (vezi § 27 lit. c)
8. Alegerea a 2 membri în direcțiune pe timp de un an
9. Alegerea unui membru ordinar și a unui, eventual 2 membri suplenți în comitetul de supraveghere pe timp de un an.
10. Eventuale propuneri în sensul § 27 lit g) din statut.
11. Exmiterea a 2 membri pentru verificarea procesului verbal

În lipsa membrilor recerși adunarea în sensul § lui 23 se va ține la 21 Februarie st. n. a. c. la locul și timpul indicat. Numai acei acționari pot participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, cari sunt însoșiți în cartea acțiunilor mai înainte cu 6 luni ca proprietari de acții; acțiunile sunt a se depune la cassa institutului până la 13 Februarie st. n. Acțiunile se pot depune și la alte institute, iar reversele sunt a se înainta până la 13 Februarie st. n.

Băița, la 9 Ianuarie 1909.

George Moldovan m. p., președinte.

George Drăgan m. p., director executiv.

Activa — Vagyon.	Contul Bilanțului cu 31 Dec. 1908. — Mérleg számla 1908. dec hó 31 én.	Pasiva — Teher.	
	K f	K f	
Cassa în număr — Készpénz	7,90-64	Capital social — Alapítóke	64,000—
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	266,815—	Depuneri spre fructificare — Takarékos betétek	154,323-65
Imprumuturi pe oblig. — Kötvény kölcsönök	68,753—	Cambii reescontate — Visszeszám váltók	116,294—
Imprumuturi ipotecare — Jelzálog kölcsönök	29,754—	Fond de rezervă general — Tartalék-alap	26,999-69
Realități — Ingatlanok	11,641-84	Fond de rez. special — Külön tartalék-alap	3,967-94
Mobilier — Felszerelés	853-95	Fond de penzie — Nyugdíjalap	3,374-61
după amort. de 10% — 10% törlesztés után	85-39	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	120—
Spese pe proces anticipate — Előregezett per-költségek	448-57	Interese anticipate — Átmeneti kamatok	6,643-10
Interese de reescont antic. — Előre ges visszszámítolási kamatok	1,395-62	Profit transpus din anul 1907 — 1908 év-hől áthozott nyereség	546-38
Interese restante — Hátralékos kamatok	3,327-60	Profit curat — Tiszta nyereség	16,769-66
Anticipațiuni — Előregek	544-80		
Conto-curent — Folyó számla	214-40		
Bon la alte bănci — Más intézeteknél	232—		
Diverși debitori — Különbeféle adósok	1,85—		
	393, 39-03		393 039-03

Esșite — Kiadások.	Contul Profit și Perdere — Nyereség és Veszteség számla.	Intrate — Bevételek.	
	K f	K f	
Interese depuneri — Betéti kamatok	9,550-67	Profit transpus din 1907 — 1907 évből áthozott nyereség	546-38
Interese reescont — Visszeszámítolási kamatok	7,142-01	Interese anticipate din 1907 — 1907 évből áthozott átmeneti kamatok	6,370-33
Interesele fondului de rezervă — Tartalék-alap kamatai	1,528-28	Interese de escont — Leszámitolási kamatok	20,517-95
Interesele fondului de penzie — Nyugdíj-alap kamatai	191-01	Interese pe obligat. — Kötvény kamatok	6,913-40
Salare — Fizetések	4,213—	Interese ipotecare — Jelzálogi kamatok	2,584-83
Spese — Költségek	838-04	Arânzi și diverse — Haszonbérék es különfélek	30,016-18
Marce de prezență — Jelenléti díjak	1,646—		10,478-98
Competință de timbru — Bélyegilleték	62-30		
Contribuție de 10% la depuneri — Betétek után 10% adó	883-76		
Contribuție comunală — Községi pótdadó	257-70		
Contribuție directă — Egyenes adó	2,665-67		
Amortizare din mobilier — Felszerelési törlesztés	85-39		
Tipărituri — Nyomtatványok	603—		
Chirie — Házbér	400—		
Profit curat — Tiszta nyereség	17,316-04		
	47,411-87		47,411-87

Băița, la 31 Decembrie 1908. — Boicza 1908. december hó 31-én.

George Moldovan m. p.,
președinte.George Drăgan m. p.,
dir. executiv.Lazar Perian m. p.,
cassar.Nicolae Popica m. p.,
comptabil.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat contul prezent și l am aflat în ordine. — Alăturatele felügyelő bizottság jelen számlát megvizsgálta s azt rendben találta.

Băița, la 13 Ianuarie 1909. — Boicza 1909. január hó 13-án.

Nr. 11 (1—1)

Membrii comitetului de revizie: — A felügyelő bizottság tagjai:

Dr. Cornel Moldovan m. p.

Vasile Damian m. p.

Demeter Moldovan m. p.

„COROANA“, institut de credit și economii, societate acționară în Bistrița.

CONVOCARE.

„Coroana“, institut de credit și economii, societate acționară în Bistrița invită conform §§-lor 19 s. c. l. din statut pe domnii acționari la

a VI-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Bistrița Joi, la 28 Ianuarie 1909 st. n., la 10 oare a. m., în localul institutului, strada spitalei nr. 38 (în fața poștei).

Ordinea de zi:

Nr. 18 (1—1)

1. Deschiderea și constituirea adunării. Constatarea capabilității de hotărâre.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de reviziune pe anul 1908. Darea absoluturului.
3. Stabilirea bilanțului anual. Impărțirea profitului curat conform § 67 a. c. d. și prospectului de emisiune punct 9.
4. Alegerea alor 2 membri în direcțiune pe 5 ani (1909—1913) în locul celor sortați conform §-lui 36 din statut.
5. Contopirea „Șoimușenei“ în institutul nostru și alte hotărâri în legătură cu aceasta.

Bistrița, în 9 Ianuarie 1909 st. n.

Direcțiunea.

Activa.		Bilanț cu 31 Decembrie 1908.		Pasiva.	
		K	f		
Cassa		21,167	27	Capital acționar:	
Escompt:				a) I. Emisiune 1903	100,000—
a) cambii de bancă	546,058—			b) II. Emisiune 1907	200,000—
b) cambii hip.	296,121—	842,179	—	Fondul gen de rezervă	43,075—
Credite fixe		45,101	—	Fondul de penziuni	3,675—
Efecte		4,950	—	Fondul de binefacere	367 27
Efectele fondului de penziune		3,400	—	Depuneri spre fructificare	328,178 33
Realități		29,300	—	Reescompt	324,839—
Realități de vânzare		87,670	—	Cont-curent: Creditori	200,074 43
Cont-curent: Debitori		134,169 78		Dividendă neridicată	347 86
Debitori la acțiuni		56,657—		Contribuțiuni după depuneri sem. II 1907	783 97
Mobilier	1,901 67			Interese transitoare: Saldo	7,590 10
10% amortizare	190 16	1,711 51		Profit net	17,429 10
		1.226,360 66			1.226,360 66

Debit.		Contul perdere și profit.		Credit.	
		K	f		
Interese:				Interese:	
a) de depuneri	14,052 65			a) de escompt	70,826 52
b) de reescompt	21,234 71			b) de credite fixe	2,826 46
c) de cont-curent	1,262 41			c) de efecte (scutite de dare)	23 50
d) fondul general de rezervă	2,075 —			d) de întârziere	756 03
e) fondului de penz.	173 —			Proviziuni, diverse	3,877 43
Spese:				Venite dela realități	1,101 76
a) Salare direcțiunii, revizorilor și funcționarilor	9,170—				
b) Bani de cvartir	1,300—				
c) Marce de prezență	465—				
d) Chirie	1,200—				
e) Porto	602 92				
f) Spese de birou	4,951 93				
Contribuțiuni:					
a) după depuneri	1,405 27				
b) erariale, municipale, comitatense	3,536 21				
c) comp de timbru	348 34				
Amortizări					
din mobilier	190 16				
Profit curat	17,429 10				
		79,416 70			79,416 70

Bistrița, la 31 Decembrie 1908.

Dr. Alexandru German m. p.,
prezident.Dr. Gavril Tripon m. p.,
director executiv.Dumitru Baican m. p.,
cassar.Emil A. Chiffa m. p.,
contabil-secretar.

Iosif Lissai m. p., revizor expert al „Solidarității“.

Mateiu Șirlincan m. p.,
prim-contabil.

Subsemnatul comitet de reviziune am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

Bistrița, la 10 Ianuarie 1909.

Comitetul de supraveghiere:

Gregoriu Pletosu m. p.

Nicolae Căciulă m. p.

Vasile Borda m. p.

„DOINA”, institut de credit, societate pe acții în Câmpeni.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai „Doinei”, institut de credit, societate pe acții în Câmpeni, se invită prin aceasta în virtutea §-ului 13 al statutelor societății la

a XIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Câmpeni, Joi în 18 Februarie st. n. 1909, la 10 oare a. m., în localul institutului.

Obiectele:

1. Deschiderea și constituirea.
2. Prezentarea bilanțului anual, a raportului direcțiunii și a comitetului de supraveghiere; decideră asupra lor.
3. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru direcțiune și a biletului de prezență a comisariatului de zi pe anul 1909.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere pe anul 1909.
5. Votarea statutului fondului de penziuni.

Domnii acționari, cari în sensul statutelor voiesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel puțin cu două zile înainte de adunarea generală pe lângă revers la cassa societății noastre, eventual la „Auraria”, cassă de credit, societate pe acții în Abrud și „Albina”, institut de credit și de economii în Sibiu.

Câmpeni, 15 Ianuarie 1909.

Direcțiunea.

Active — Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1908. — Mérleg-számla 1908. dec. hó 31-én.	Pasive — Teher.	
	K f	K f	
Cassa — Készpénz	3,152.73	Capital societar — Részvénytőke	60,000.—
Cambii — Váltók	212,550.—	Fond de rezervă — Tartalék alap	40,000.—
Cambii cu acop. hip. — Jelzálogos váltók	445,300.—	Fond de rezervă special — Külön tartalék-alap	16,747.59
Imprumuturi hipotecari — Jelzálogos kölcsön	123,566.—	Fond de penziuni — Nyugdíj alap	16,208.30
Obligațiuni cu caventi — Kötvény kölcsön	27,735.—	Depozite spre fructificare — Betétek	493,623.25
Conturi-Curente — Folyó-számlák	100.—	Reescont — Visszleszámítás	172,110.—
Efecte — Értékpapírok	17,700.—	Interese anticipate — Átmeneti kamatok	15,687.96
Acțiuni dela bănci — Idegen részvények	1,120.—	Profit curat — Tiszta nyereség	21,409.83
Imobile — Ingatlanok	4,363.20		
Mobilier — Butorzat	350.—		
după amortizare — Leírás után	150.—		
	835,786.93		835,786.93

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere — Nyereség és Veszteség számla.	Credit — Követel.	
	K f	K f	
Interese — Kamatok:		Interese — Kamatok:	
după depozite spre fructificare — Betétek után	24,479.67	după cambii de bancă — Leszámított váltók után	52,166.47
după cambii reescontate — visszleszámított váltók után	11,194.61	după imprumuturi hipot. — Jelzálogos kölcsönök után	9,214.74
după fondul de penziuni — nyugdíj alap után	1,338.30	după imprumuturi cu oblig. — Kötvények után	1,780.01
Spese — Költségek:	37,012.58	efecte — Értékpapírok után	760.—
Salare — Fizetések	6,738.30	Proviziuni — Jutalékok	10,033.90
Chirie — Házbér	240.—	Venite din realități — Jövedelem ingatlanokból	310.—
Registre, porto, diverse — Nyomatványok, postabér és egyéb kiadások	761.38		
Marce de prezență — Jelenléti jegy	1,277.—		
Dare — Adó:	9,016.68		
directă — egyenes	3,966.18		
după depuneri — betéti kamatok után	2,443.85		
Amortizări — Leírások	416.—		
Profit curat — Tiszta nyereség	21,409.83		
	74,265.12		74,265.12

Câmpeni, 31 Decembrie 1908.

Dr. Zosim Chirtop m. p., director executiv.

Teodor Orlea m. p., contabil.

Membrii direcțiunii: — Igazgatósági tagok:

Romul Furdul m. p., președinte.

Vasile Chirtop m. p.

Iuliu Poruțiu m. p.

Constantin Cothișel m. p.

Dr. Basiliu Preda m. p.

Nicolau Cothișel m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere către adunarea generală: Comitetul de supraveghiere a „Doinei”, institut de credit, societate pe acții în Câmpeni, examinând cărțile institutului, bilanțul, contul profitului și al perderilor, le-a aflat în ordine exactă, asemenea controlând administrarea afacerilor în decursul anului de gestiune expirat, precum și proiectul direcțiunii referitor la împărțirea profitului curat, este de acord cu propunerea direcțiunii și propune a se da atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere absolutornl. Câmpeni, în 16 Ianuarie 1909.

A felügyelő bizottságnak évi jelentése a közgyűléshez: A „Doina”, topánfalvi hitelintézet részvénytársaság felügyelő bizottsága megvizsgálván az intézet könyveit, mérlegét, nyereség és veszteség számláját azokat teljes rendben találta, úgy szintén megvizsgálván az ügymenetet és az igazgatóságnak a tiszta nyereség felosztására vonatkozó tervezetét, ezt megáéva teszi és indítványozza, hogy ugy az igazgatóságnak mint a felügyelő bizottságnak a felmentvény megadásáék.

Topánfalván, 1909 január hó 16-én.

Nr. 14 (1-1)

Membrii comitetului de revizie: — A felügyelő bizottság tagjai:

Goaia Demetriu m. p., prezid. Todea Ioan m. p. Iosif Gombos m. p. Corcheș M. George m. p. Vasile Andreșiu m. p.

„GRĂNIȚERUL“, institut de credit și de economii, societate pe acții în H.-Dobra.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Grănițerul“, ca societate pe acțiuni, în virtutea §-ului 15 din statute, se invită la

a X-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Dobra, la 8 Februarie n. a. c., la 10 oare a. m. în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt următoarele:

1. Deschiderea adunării generale
2. Raportul direcțiunii. Bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absolutului membrilor din direcțiune și din comitetul de supraveghiere.
4. Distribuirea profitului curat, realizat cu finea anului.
5. Alegerea unui membru în direcțiune.
6. Eventuale propuneri în sensul §-lui 26 din statute.

P. T. acționari, cari voiesc a participa la adunarea generală, să binevoiască a-și depune până în 7 Februarie st. n. a. c. acțiunile la cassa societății, conform §-lui 16 din statute. Acțiunile se pot depune și la cassa institutelor „Albina“ din Sibiu, „Ardeleana“ din Orăștie, „Făgetana“ din Făget, filiala „Albina“ din Lugoj, „Lipovana“ din Lipova, „Cassa de păstrare“ (reunune) și la „Poporul“ din Săliște

Din ședința plenară a direcțiunii, ținută la 16 Ianuarie st. n. 1909.

Direcțiunea.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet, în decursul anului 1908, ne-am prezentat în mai multe rânduri la institutul nostru „Grănițerul“, și ținând seama, ne-am convins că administrarea averii institutului este corectă, iar la finea anului confrontând conturile Bilanț și Profit & Perdere cu cărțile principale și auxiliare le-am aflat exacte. Deci Vă propunem să binevoiți: 1. a aproba Bilanțul și a da atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere absolutul; 2. a primi propunerea direcțiunii, referitoare la împărțirea profitului de K 26,218.62 la care și noi ne alăturăm

H.-Dobra, la 16 Ianuarie 1909.

George Oprean m. p., președinte. Iosif Ognean m. p. Adrian Olariu m. p. Ioan Comloși m. p. Ioan Șuiaga m. p.

Activa.	Bilanț cu 31 Decembrie 1908.		Pasiva.	
	K	f		
Cassa		20,481.20	Capital societar	250,000.—
Bon la Cassa de păstrare poștală	12,282.66		Fond de rezervă	71,762.—
Bon la banca Austro-Ungară și la alte bănci	4,996.50	17,279.16	Fond de pensiune	32,841.82
Cambii		888,769.35	Depozite spre fructificare	415,944.52
Cambii cu acoperire hipotecară		154,054.—	Reescont	300,271.—
Obligațiuni		8,420.—	Dividende neridicate	207.—
Conturi-Curente cu acoperire		27,209.63	Creditori	6,112.59
Efecte		9,900.—	Interese transitoare	34,234.45
Imobile		4,218.77	Profit net	26,218.62
Cereale în magazin		1,742.76		
Debitori		3,617.73		
Mobilier	2,109.89			
după amortizare	210.99	1,898.90		
		1,137,551.50		1,137,591.50

Debit.	Contul Profit și Perdere.		Credit.	
	K	f		
Interese:			Interese:	
la depozite spre fructificare	26,676.71		după cambii	80,569.68
la cambii ree-contate	24,354.20		„ cambii cu acoperire hipotecară	4,970.63
acționarilor noui după ratele solvite la capitalul societar din 1908	5,107.52	56,138.43	„ obligațiuni	710.06
Spese:			„ conturi-curente	1,323.17
Salare	11,593.84		„ efecte	420.—
Chirie și relut de cuartir	1,337.50		Provizțiuni, venite dela cereale și altele	87,993.54
Porto	666.40			20,739.01
Tipărituri	1,703.92			
Spese de regie	957.36	16,259.02		
Dare: erarială, comunală și competențe de timbru		7,137.84		
de 10% după interese la depozite spre fructificare		2,667.65		
Amortizări: 10% din mobilier	210.99			
din efecte	100.—	310.99		
Profit net		26,218.62		
		108,732.55		108,732.55

H.-Dobra, la 31 Decembrie 1908.

Adam Lesnican m. p., director executiv.

Alexe Odor m. p., contabil.

Direcțiunea:

Iosif Morariu m. p.

Dr. Iosif Popoviciu m. p.

Dominic Rațiu m. p.

Iosif Criste m. p.

Nicolae Gostae m. p.

Toma Rosiu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile Bilanț și Profit și Perdere și le-am aflat exacte.

H.-Dobra, la 16 Ianuarie 1909.

Nr. 15 (1—1)

Comitetul de supraveghiere:

George Oprean m. p.

Iosif Ognean m. p.

Adrian Olariu m. p.

Ioan Comloși m. p.

Ioan Șuiaga m. p.

„HAȚIEGANA”, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Hațeg.

CONVOCARE.

Acționarii institutului de credit și economii „Hațiegana” din Hațeg sunt rugați a se înfățișa la
a **IX-a adunare generală ordinară,**

care se va ține la 9 Februarie st. n. 1909, la 10 oare a. m., în localul institutului.

Obiectele de pertractare:

1. Deschiderea adunării prin președinte, designarea a unui notar, doi scrutători și constatarea prezențelor și a voturilor care le reprezintă.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, statorirea bilanțului și decizie asupra împărțirii profitului curat și darea absolutului pe anul 1908
3. Statorirea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii.
4. Alegerea președintelui institutului.
5. Alegerea alor trei membri în direcțiune, în locul celor eșiți conform §-lui 41 din statute — eventual alte alegeri.
6. Alegerea alor 5 membri în comitetul de supraveghiere.
7. Raport referitor la modificarea statutelor și înmulțirea capitalului social
8. Eventuale alte propuneri înscrise în sensul statutelor.
9. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.

Acționarii, cari doresc a lua parte la adunarea generală, sunt rugați să observe prescrierile §-lui 22, 23 și 24 din statute, pentru a-și putea valida votul, și respective prin depunerea acțiunilor și eventual și plenipotenței la direcțiunea institutului sau la vre-un institut de economii aparținător institutului „Solidaritatea” până la 8 Februarie st. n. 1909 la 12 oare din zi.

Dacă la adunarea generală n'ar participa acționari în numărul recerut de statute, se va ține a 2-a adunare generală defiptă de acum pe 16 Februarie st. n. 1909 la 10 oare înainte de amiază în casele institutului, când fără privire la numărul acționarilor prezenți și a acțiunilor reprezentate, se vor aduce hotărâri legale.

Hațeg, la 16 Ianuarie st. n. 1906

Direcțiunea.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

În decursul anului expirat am făcut mai multe scontrări și ne-am convins că cărțile și valorile sunt în regulă. Bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1908, cu un profit de K 23.362²⁴, fiind corect, vi-l recomandăm spre primire. Cu privire la împărțirea profitului curat ne alăturăm la propunerea direcțiunii. În fine Vă rugăm a da atât direcțiunii cât și nouă absolutul pentru anul expirat.

Hațeg, în 17 Ianuarie 1909.

Comitetul de supraveghiere:

Paul Oltean m. p.

Otto Popovits m. p.

Dominic Rațiu m. p.

Active — Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1908. — Mérleg-számla 1908. dec. hó 31-én.	Pasive — Teher.	
	K f	K f	
Cassa în număr — Pénztári készlet	12,705 ²⁵	Capital societar 2000 acțiuni à K 100 — Részvénytőke	200,000—
Credite cambiale — Váltó tárcza	829,659 ⁷⁸	Depuneri spre fructificare — Betétek	686 442 ³⁹
Imprum. hip. cu obligațiuni — Kötelezvény kölcsönök	130,066—	Fondul de rezervă — Tartalék alap	38,576 ⁸¹
Efecte — Értékpapírok	18,600—	Fondul special de rezervă — Külön tartalék alap	13,417 ⁶⁶
Acțiuni dela alte bănci — Részvények	7,650—	Fondul de pensiuie — Nyugdíjalap	17 748 ⁶²
Casa institutului — Intézeti ház	55,004 71	Reescont — Visszelszámítás	70,268—
Mobilier — Leltár	2,792 ⁴⁵	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	152—
amortizare — leírás	292 45	Diverse conturi credit. — Különféle hitelező számlák	621 05
Cont-Curent — Folyó számla	2,142 ²⁶	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	12,532 ⁵⁷
Diverse conturi debitoare (realități și anticipațiuni) — Különféle tartozó számlák	4,793 ³⁴	Profit curat — Tiszta nyereség	23,362 ²⁴
	1,063,121 34		1,063,121 34

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere — Nyereség és Veszteség számla.	Credit — Követel.	
	K f	K f	
Contribuție de stat, comit. și comunală — Allami, megyei és községi adó	7,320 54	Interese de escont — Leszámitolási kamat	61 264 ⁸⁴
10% dare la interesele de depuneri — 10% betétek kamata után	3 306 89	Interese de obligațiuni — Kötelezvényi kamat	9 299 35
Spese administrative — Kezelési költség	2,791 ⁹⁰	Interese de efecte — Értékpapír kamat	1,229—
Interese la depuneri — Betétek kamata	33,068 ⁹⁸	Provizioni — Jutalékok	10,380 ¹⁴
„ „ fondul de rez. — Tartalék alap kamata	1,474 54	Chirie — Házbér	3,150 10
Int. la fondul special de rezervă — Külön alap kamata	513 ⁹²	Alte venit — Egyéb bevételek	2,413 35
Int. la fondul de pens. — Nyugdíj alap kamata	672 07		
Salare — Fizetések	11,799 ⁷²		
Competință de timbru — Bélyeg illeték	231 ¹⁴		
Marce de prezentă — Jelenléti jegy	1,818—		
Amortizare din mobilier — Butorzati leírás	292 45		
Amortizare de dubioase — Kétes követelések leírás	1 089 39		
Profit curat — Tiszta nyereség	23,362 ²⁴		
	87,741 ⁷⁸		87,741 ⁷⁸

Hațeg, la 31 Decembrie 1908.

Bontescu m. p., director executiv.

Direcțiunea:

Victor Pop m. p., contabil.

Dr. Iacob Radu m. p., președinte.

Dr. Suciu m. p.

Dr. Parasca m. p.

Făgăraș m. p.

Iulius Popovits m. p.

Doboi m. p.

B. Popovits m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine și exacte. — Hațeg, la 17 Ianuarie 1909.

Comitetul de reviziune:

Paul Oltean m. p.

Popovits m. p.

Dominic Rațiu m. p.

„TIMIȘIANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Timișoara.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Timișiana“, societate pe acții în Timișoara se convoacă și sunt rugați a participa la

a XXIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 10 Februarie a. c. st. n., la oarele 9 n. a. m., în localitățile institutului.

Obiectele adunării:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de reviziune și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra distribuirii profitului curat
3. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de reviziune pe anul 1908.
4. Alegerea a 2 membri în direcțiune
5. Eventuale propuneri înv. în sensul § 22 lit. h) din statutele institutului.

Timișoara, 21 Ianuarie 1909.

Directiunea.

Di-pozitiuni statutare: *Vot decisiv în adun. gen. au numai acei acționari cari înainte de deschiderea ședinței depun la cassa institutului acțiile lor transcrise cu cel puțin 6 luni mai înainte pe numele lor (§ 12).*

Plenipotențiatul altui acționar trebuie să fie însuș acționar al institutului. Pe minoreni îi reprezintă tutorii; pe femei bărbații lor; pe societăți, corporațiuni și institute le reprezintă plenipotențiații lor cari pot fi și neacționari (§ 13).

Spre a înlesni participarea la ad. gen. și d-lor acționari din îndepărtare am rugat pe on. direcțiuni dela „Albina“ (Sibiu), „Bihoreana“ (Oradea-mare), „Victoria“ (Arad), „Oravițana“ (Oravița), „Lugojana“ (Lugoș), „Luceafărul“ (Vârșeț) și „Ciacovana“ în (Ciacova) să ia în primire acții de ale institutului nostru — până în 8 Februarie a. c. oara 12 din zi.

ACTIVA.

Bilanțul cu 31 Decembrie 1908.

PASIVA.

		K	f			K	f
Cassa	83,726 78			Capital societar		600,000—	
Bon în Giro-Conto și la alte bănci	18,289 68	102,016 46		Fond general de rezervă	176,000—		
Cambii	2,261,249 44			Fond special de rezervă	500—		
Cambii cu acoperire hipotecară	1,506,570—	3,767,819-44		Fond de penziune	39,395-84	215,895-84	
Imprumut hipotecar		1,849,641-20		Depozite spre fructificare		2,938,041-27	
Conturi curente cu acoperire		235,486 72		Reescont		951,949—	
Imprumut pe amanet		4,370—		Imprumuturi hipotecare cedate		1,181,304-66	
Efecte:				Interese tranzitoare		78,970-03	
Kor. 60,000 Rentă ung. în coroane de 4% à 91 50	54,900—			Dividende neridicate		447—	
Kor. 109,000 Scrisuri fonc. „Erste Tem. Spar.“ à 97-50	106,275—			Contribuție după interese la depozite spre fruct.		6,329-55	
Koroane 218,500— Scrisuri fonciare „Albina“ à 98—	214,130—			Diverse conturi creditoare		420,979-47	
Oblig. comunale de 4% „Ustredni Banka“	53,000—			Profit transpus din 1907	6,477-71		
Hârtii de valoare rusești	833—			Profit net	114,318-33	120,796-09	
50 buc. acții: „Ustredni Banka“, Praga	20,875—						
5 buc. acții: „Magyar pénz. közp. hitelbankja“	5,050—						
20 buc. acții: „Zivnostenská Banka“ Praga	4,832—						
Acți delà diverse bănci	75,543—	535,843—					
Mobilier	10,909-95						
după 10% amortizare	1,090-95	9,819—					
Interese anticipate		7,445-63					
Diverse conturi debitoare		2,271-46					
		6,514,712 91				6,514,712 91	

SPESE.

Contul Profit și Pierdere.

VENITE.

		K	f			K	f
Spese:				Profit transpus din 1907		6,477-71	
Interese la depozite spre fructificare	133,236 55			Interese dela cambii	207 891-29		
Interese la reescont	71,769-39			Interese dela cambii cu acoperire hip.	92,431-50		
Interese la ipoteci cedate	81,917 43	286,023-42		Interese dela imprumut hipotecar	127,227 43		
10% contribuție dela int. depozite spre fruct.	13,323-66			Interese dela imprumut pe amanet	394-62		
Contribuție erarială și comunală	18,200 60	31,524-26		Interese dela cont-curent	21,650 86	449,595-70	
Salare		38,527 77		Venit dela efecte		22,868-90	
Chirie și spese de cancelarie		14,472-15		Provizioni		13,492-33	
10% amortizare din mobilier		1,090 95					
Profit transpus din 1907	6,477-71						
Profit net	114,318 38	120,796-09					
		492,434-64					

Timișoara, la 31 Decembrie 1908.

Cărăbașiu m. p., dir. exec.

Miculescu m. p., prim-contabil.

Directiunea:

Theodorovici m. p., prezident. Ionașiu m. p., v.-prez. Crăciunescu m. p. Dr. Cosma m. p. Pinciu m. p. Gherdan m. p. Subsemnatul comitet am examinat contul prezent al Bilanțului și cel al Profitului și Perderilor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-am aflat cu acelea în consonanță și exacte.

Comitetul de reviziune:

Dr. Sinkay m. p., prezident

D. Buibaș m. p.

G. Breban m. p.

V. Petrovici m. p.

„POPORUL”, institut de credit și casă de schimb, societate pe acții în Săliște.**CONVOACARE.**

Domnii acționari ai institutului de credit și casă de schimb „Poporul”, prin aceasta se invită, conform §-lui 16 din statute, la

I a adunare generală ordinară,

care se va ține în Săliște, la 7 Februarie 1909 st. n., la oarele 2 p. m., în sala școlii române din loc.

Obiectele:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Distribuirea profitului curat.
3. Angajarea funcționarilor.

Săliște, la 16 Ianuarie 1909.

Direcțiunea.

Activa.	Bilanț la 31 Decembrie 1908 (pentru periodul din 1 Aug. până la 31 Dec. 1908).		Pasiva.	
	K	f		
Numărariu	10.092	96	Capital societar	160.000—
Monete	3.654	39	Fond de rezervă	1,253—
Cambii	105,965	—	Depuneri spre fructificare	95,957·26
Împrumuturi hipotecare	15.050	—	Diverși creditori	374 51
„ pe obligațiuni	6,640	—	Interese tranzitorii	2,607·30
Conturi-Curente	300	—	Profit net	5,275·17
Depuneri proprii	103.992	89		
Capital societar nevărsat	19,332	—		
Mobiliar	472	68		
amortizare	32	68		
	<hr/>			
	265,467	24		265.467·24

Debit.	Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	K	f		
Interese la dep. spre fructificare	1,042	96	Interese:	
Salare	751	47	dela depuneri proprii	3,853 36
Porto	78	12	„ cambii escontate	1,213·30
Dare după interese depuneri	104	30	„ împrumuturi hipotecare	138 81
Amortizare din mobilier	32	68	„ „ pe obligațiuni	106·45
Profit net	5,275	17	„ cont-curent	8·69
	<hr/>			5,320·61
	7,284	70	Diferința de curs la monete	280 30
			Comp. și Proviz. (taxe înscriere etc.)	1.683·79
				<hr/>
				7,284·70

Săliște, la 31 Decembrie 1908.

Nicolae Soră m. p., cassar.

Eliseju Gabor m. p., contabil.

Direcțiunea:

Dumitru Banciu m. p., prezident. Nicolae Lupaș m. p. Iordache Roșca m. p. Dumitru St. Herța m. p.
 Stan Stefla m. p., v.-prez. Dumitru I. Comsie m. p. Nicolae Loșniță m. p.
 Dumitru I. Ghib m. p. Constantin Aldea m. p. Dr. Nicolae Petra m. p.

Comitetul de supraveghiere:

Nr. 17 (1—1).

Conturile de mai sus le-am examinat și le-am aflat în deplină ordine și exacte.

Săliște în 17 Ianuarie 1909.

Vasilie Aldea m. p., prez. Ioan D. Bârsan m. p. Ilie Popa m. p. Ioan Pavel m. p. Petru P. Roșca m. p.

„BEREGSANA“, cassă de păstrare, societate pe acții în Beregsău.

CONVOCARE.

Onorații acționari ai cassei de păstrare „Beregsana“ sunt convocați prin aceasta la

a XIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Beregsău la 7 Februarie 1909 st. n., oarele 10 a. m., în școala confesională.

Obiectele de pertractare:

1. *Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiare.*
2. *Concluz asupra bilanțului anual.*
3. *Concluz asupra absolutorului direcțiunii și al comitetului de supraveghiare.*
4. *Alegerea a 2 membri în direcțiune pe timpul de un an.*
5. *Alegerea comitetului de reviziune.*
6. *Eventuale propuneri.*

Beregsău, la 17 Ianuarie 1909.

Dr. A. Cosma,
prezidentul institutului.

Activa.	Bilanț cu 31 Decemvrie 1908.		Pasiva.		
	K	f			
Cassa în numărar	4,165	08	Capitalul societar	40 000	—
Cambii de bancă	118,698	70	Fond de rezervă	7,400	—
Cambii hipotecare	51,103	40	Depuneri spre fructificare	65,522	88
Imprumut hipotecar	5,045	—	Reescont	69,868	—
Casa institutului	8,429	60	Cambii hipotecare cedate	500	—
Efecte	1,734	—	Interese transitoare	1,315	40
Realități	1,968	21	Diverse conturi creditoare	7,316	68
Cereale	2,404	97	Profit curat	5,014	04
Imprumut de cont-curent	1,658	80			
Mobilier	1,478	07			
10% amortizare	147	80			
Diverse conturi debitoare	398	97			
	196,937	—		196,937	—

Debit.	Contul Profit și Perdere.		Credit.		
	K	f			
Interese după cambii reescontate	8,411	15	Interese după cambii escontate	11,246	31
Interese după depuneri spre fructificare	3,230	25	Interese după cambii hipotecare	6,070	57
Salare	1,753	50	Interese după imprumut hipotecar	418	86
Chirie, porto, spese de cancelarie	1,107	87	Venitul efectelor	1,068	—
Contribuție erarială și comunală	1,157	92	Venitul realităților	130	—
10% amortizare din mobilier	147	80	Venitul dela cereale	299	08
Contribuție de interese la depuneri spre fructificare	309	25	Proviziuni	1,898	96
Profit curat	5,014	04			
	21,131	78		21,131	78

Beregsău la 31 Decemvrie 1908.

Merza m. p., direct. executiv.

Clecan m. p., contabil.

Direcțiunea:

Georgiu Bugariu m. p. Stola Merza m. p. Toma Ghilezan m. p. Ioan Luminosu m. p. Moise Ciurceu m. p.

Subsemnatul comitet a examinat contul bilanțului precum și cel de profit și perdere, și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-a aflat cu acelea în consonanță.

Comitetul de supraveghiare:

Ioan Balta m. p.,
președinte.

Livius Magdu m. p.

Stoia Bugariu m. p.